

ROZWIĄZANIE

LENY OGŁOSZENIE: wiersz miarowy jednosłupowy na stronie 2-3 i 3-4 gr. 40. Za tekstem 15 gr. Komunikaty oraz ogłoszenia: wiersz miarowy 50 gr. Kronika reklamowa miarowy 60 gr. W numerach świątecznych oraz w prowincji: o 25 proc. drożej. Zagraniczne 30 proc. drożej. Ogłoszenia cyfrowe i tabliczki o 50 proc. drożej. Administracja nie przyjmuje zamówień co do miejsca. Terminy druku mogą być przez Administrację zmienne dowolnie. Za dostarczeniem numeru dowodowego 20 gr.

NIE CHCEMY NIEPOROZUMIENIA POMIĘDZY KOŚCIOŁEM A PAŃSTWEM

Święta tegoroczne i następujący w ślad za nimi koniec roku powinien być dla nas wszystkich nie tylko wygnienienia od szarpiącego nerwy gościnnego życia codziennego, ale przedewszystkiem może chwilą zastanowienia.

Kończy się rok, którego nikt chyba zaliczać nie będzie. Kończy się pod znakiem kurczenia się pracy, ruiny warsztatów wytwórczych, dła wielu pod znakiem głodu, kończy się również pod znakiem niecierpliwej skłótności stronnictw politycznych i niema chyba dziedzin życia, gdzieby hasłem powszechnym nie była walka zamiast współpracy i zgodnego wysiłku.

Dla wszystkich, którzy za dni paroma się będą opłakiwać w obliczu porumieniącego złobika, który na pastercie słuchać będą dźwięków polskiej kołoty, którzy nie stracili jeszcze zrozumienia dla werwania „pokoju” ludzom dobrej woli”, dla tych wszystkich dążących pytaniem, godnym zastanowienia będzie — czy w Polsce ma i może być zachowany pokój religijny, czy też do innych naszych bled i nieszczęść mamy z lekkim sercem doruczyć i najgorsza może, jaką dla wszystkich państw i społeczeństw jest zawsze walka Państwa z Kościołem.

Obóz zachowawczy w Polsce i jego parlamentarna reprezentacja uważa ją za jedno z najważniejszych swych za dła zaostrzenia Polsce tej walki i związanych z nią wstrząsów. Prowadzi my tę pracę nie od dzisiaj, prowadzimy ją cicho, bez reklam i rozgłosu, mamy w niej pewne doświadczenie i spoglądamy z zadowoleniem na osiągnięte rezultaty. Dziś, gdy i na ten polu sytuacja się zaostrza, mamy nie tylko prawo,

ale i obowiązek otworzenia oczu własnych i cudzych na niebezpieczeństwo możliwego konfliktu, a zarazem na możliwość usunięcia jego powodów.

Powiedzmy tu odrazu: Rząd Rzeczypospolitej tego konfliktu nie pragnie. Nie chcemy być gotowatni i powoliwać się tylko na nasze doświadczenie lub zaskopirwane wiadomości, więc przytoczymy jeden tylko, ale przekonujący dowód. Rząd odala

zrędnego ze swych najwyższych względów państwowych pięcie nad stosunkami Państwa do Kościoła, zrobił to, nie że się tak wyrażę, sędzięgo arbitra i tego, na co pozwala interes Państwa i tego, czego wymaga interes Kościoła. Tym wysokim urzędnikiem państwowym jest kapłan katolicki, wybitny rozumem, doświadczeniem i wiedzą prawnik - kanonista. Nie znam przykładu, żeby jakiegokolwiek in-

ego w Polsce, która się cieszy wyjątkowymi względami najwyższego przedstawiciela i dostojnika Kościoła na ziemi — Ojca Świętego.

Gdyby zatem tylko o te najwyższe czynniki z jednej i z drugiej strony chodziło, wszystko byłoby łatwe do ułożenia. Niestety, w grę wchodzi czynnik nie hierarchicznie niższe, nie pozabawione jednak ani wpływu, ani praktycznego znaczenia.

W obliczu rządowym znajdują się elementy antykościelne lub akatolickie, jeżeli kto woli — wrotnymisne, dla których zatarg, o którym piszemy, nie stanowi żadnej groźby, owszem byliby rzeczą pożądaną, może nawet uciążliwą. O nich pisać nie należy, to przekonanie się nie dadzą, ani wyczerzać swych tradycyjnych przekonań, czy uprzedzeń.

Godniejszą zastanowienia rzeczą jest to, że i pro stronie katolickiej są elementy nie pozabawione znaczenia i wpływu nawet wśród wyższego społeczeństwa, których zachowanie się może doprowadzić do trumny państwa, musiał doprowadzić do apadku rządu czy regimie i o przez walkę z Kościołem, jako środka do trumny państwa, jako celu.

W tem tkwi niebezpieczeństwo. Wiemy bowiem i wierzymy, że Kościół jest niezwykłą, bynajmniej jednak nie katolicką jako tacy, że to, co może na przez okres prześladowania stać się trumną całosci, może bardzo do brzo wówczas być kłęką jedrej jego części. Tej prawdy zdają się nie widzieć i ci mali i ci wielcy, miast tegoż i pośredniczyć, widzą swe powołanie w tem, by na każdym kroku, tam także, gdzie interes Kościoła tego bynajmniej nie wymaga, zadrażniać, zohydzać, rozświecać lalszywe pogłoski i agitować.

Dowodów tego twierdzenia tym razem przytoczać nie będziemy, nie dlatego bynajmniej, by nam brak argumentów, ale dlatego, że musielibyśmy cytować przykre fakty i znane nazwiska, a celem naszym nie jest zaoignia nie antagonizmów. Pragniemy dziś dać tylko temat do zastanowienia na okres, który tradycyjnie jest okresem i świętem pogodzenia i pokoju.

Janusz Radziwiłł.

WYBUCH AMUNICJI

przyczyną pożaru na zamku sztutgarckim
BERLIN. PAT. — Straszliwa katastrofa pożaru, której ofiarą padł zamek w Sztutgarcie, wywołała wśród ludności miejscowej komentarze i niepokój, że w chwili wybuchu pożaru znajdował się w starym zamku większy skład amunicji. Wiadomościom tym ustulnie za przyczynę komunikat przesyłany policji, wyświadczył, że w śródcie tem starego zamku była tylko amunicja przeznaczone dla ułokowania tam oddziałów

Nowy dekret oszczędnościowy w Niemczech

BERLIN (PAT). Dekret oszczędnościowy, ogłoszony dziś, przewiduje szereg zarządzeń, mających na celu zbalansowanie preliminarza budżetowego na rok 1932.

Deficyt budżetowy, z roku 1930 — 31 wynosić będzie — według dotychczasowych obliczeń — 439 milionów marek. Zarządzenia oszczędnościowe w poszczególnych dziedzinach administracji państwowej mają przynieść sumę 100 milionów marek.

Redukcje plac i poborów urzędników państwowych oraz pracowników instytucji użyteczności publicznej mają dać oszczędności w kwocie 100 milionów marek. Z podwyżki podatku obrotowego rząd oczekuje 72 miliony oszczędności. Pozostały deficyt w sumie 177 milionów marek ma być pokryty z innych źródeł.

Rokowania gospodarcze niemiecko-sowieckie

BERLIN (PAT). Według doniesienia prasy — rokowania gospodarcze niemiecko-sowieckie, dotyczące od szeregu tygodni w Berlinie, ukończono w dniu wczorajszym. Dziś ma być ogłoszony wspólny komunikat o wyniku rokowań.

W toku pertraktacji omawiano, również kwestję wzmożenia przyswoju zbroju z Z.S.S.R. do Niemiec. Według pogłosek, kolportowanych przed kilkoma dniami w berlińskiej gazecie, rząd niemiecki miał zamowić 100 do 200 ton żyłta sowieckiego.

BERLIN. PAT. — Urzędowo komunikat przedstawicieli Belgii i Jugosławii, ponownie wystąpił przeciwko tezie niemieckiej. W rezultacie komitet przyjął formułę, która uzyskała jednogłośną zgodę ekspertów.

Przywódca Centrolewu przed Sądem

WARSZAWA (tel. tel. 22311 — 31). Ostatnie postępowanie przedwstępne w sprawie Centrolewu powołano do sądu. Rządowski, obrońca Marka, Adwokaci: w rozdziale materiały przepadła kwestja kongresu krajowego Odrodzenia i od początku i zwołania władz, które powinny być wybrane pod skłachem, następnie o przegotowaniu, jakie musieli czynie organizatorzy i wreszcie o czynnej roli Marka, który „miał” kierować przywódcą Odrodzenia atakuje następnie dwóch centrolew: p. Krygiera i cenozora krajowego p. Ch. chrześcijański. Omawiając rozkazy zeznania świadków: Stanisławskiego, Haskę Nowak i Szymbarńskiego, twierdząc, że nie mają one znaczenia dowodowego, Marka i Stanisławskiego, że w ich tożsamość i imię, a w tożsamość i imię i jakakolwiek osoba; zdawane dła się z brońa historyje. Pan Krygiera nie roduł wiewi w Sejmie, bo nie wie, czy był istniejąc. Ze względu na politycznych państwowych nie roduł wiewi, będą nie wierząc, a jednak mówił się sądowi. Zaliczenia największych układow broń. Zanim się następuje referencja adwokata Rudzińskiego, zeznania referencja pasowego wiodącego kładowego a Choczyńskiego i przynajmniej do ze zeznania Jugo, szef, referencja wydziału Bezpieczeństwa p. Wola-

szedli do Belwederu. Na wybór Prezydenta przez Zgromadzenie Narodowe Pilsudski wybrał naciek i rozciągnął w wywiadzie postom ulica i jeśli nie pódją po linię jego trybunału, tożsamość i imię, a w tożsamość i imię i jakakolwiek osoba; zdawane dła się z brońa historyje. Pan Krygiera nie roduł wiewi w Sejmie, bo nie wie, czy był istniejąc. Ze względu na politycznych państwowych nie roduł wiewi, będą nie wierząc, a jednak mówił się sądowi. Zaliczenia największych układow broń. Zanim się następuje referencja adwokata Rudzińskiego, zeznania referencja pasowego wiodącego kładowego a Choczyńskiego i przynajmniej do ze zeznania Jugo, szef, referencja wydziału Bezpieczeństwa p. Wola-

Moratorium Hoovera przyjęte przez Senat

WASZYNGTON. PAT. — Senat ratyfikował moratorium Hoovera 69 głosami przeciwko 12 i przyjął bez dyskusji poprawkę Izby Reprezentantów przeciwko rewizji lub zniesieniu długów wojennych.

WASZYNGTON. PAT. — W czasie nocnego posiedzenia senat odrzucił poprawkę do rezolucji, dotyczącej moratorium, domagającej się rewizji traktatu wersalskiego, jako części zawieszenia stłaj długów. Obrady kon- cznia roku przyszłego.

Konferencja rzeczoznawców finansowych w Bazylei

BAZYLEA. PAT. — Komitet redakcyjny ustalił wczoraj rozdział tekstu sprawozdania, dotyczący przyczyn obecnej sytuacji w Niemczech. Delegat niemiecki usiłował umieścić w Sprawozdaniu formułę, wyrażającą jego tezę o pierwszeństwie długów prywatnych i konieczności odłożenia wszystkich zagadnień reparacyjnych.

Delegat francuski sprzeciwił się temu energicznie i opuścił nawet salę posiedzenia, powrócił jednak wobec nalegania kolegów pod warunkiem, że otrzy ma satysfakcję. Komitet przyjął odpowiedni tekst.

WSZYSTKIM CZYTELNIKOM I PRZYJACIOLOM PISMA NASZEGO REDAKCJA „KURJERA NOWOGRODZKIEGO” SKŁADA SERDECZNE ŻYCZENIA ŚWIĄTECZNE

Pocztowa Kasa Oszczędności P.K.O. Centrala - Warszawa, Jasna 9. Oddziały: Poznań, Katowice, Kraków, Wilno, Łódź, Lwów.

P.K.O. ZAPEWNIENIA 1. pełna bezpieczeństwo wkładów 2. mocność natychmiastowego wycofania wkładów 3. solidne oprocentowanie 4. tajemniczość wkładów oszczędnościowych.

Ekspres antyzdrowski przed Sądem. Zgodnie z tymże zawiadaniem, Złoty Rzecznik Sędziowski przed Sądem.

Byli postawie na ławie oskarżonych. W dniu 12 stycznia r. Sąd Olgierzy w Wilnie.

Dwoje dzieci do kompletu. pierwsze rok nauki. W dniu 12 stycznia r. Sąd Olgierzy.

Kto był mordercą? Nie trudno było śledzić Cariona w Londynie. Z dwóch podobiałych wpisów do hotelu.

Wszystkim Stanownym Swym Klijentom życzenia świąteczne zaszła. Biuro Reklamowe STEFANA GRABOWSKIEGO w Wilnie.

DOM BANKOWY M. RYNDZIŃSKI i K. KAUFMANS. Wino, ul. Niemiecka 37, tel. 1-70 i 1-4-0.

RESTAURACJA POLONJA. Składamy Stan. Gościom Życzenia Świąteczne i kompozycje.

Uznana w całej Polsce za najlepszą HERBATA. PIERWSZĄ POLSKĄ HURTOWNIĄ WARSZAWY.

Repertuar świąteczny TEATRÓW MIEJSKICH Z. A. S. P. WESOŁO. Przedstawienia wieczorowe: NA POHULANIE - arcysłodka komedia.

Boże Narodzenie To święte słodczy staropolska choinka była obwieszona laskami cukierki kuperi.

W WIRZE STOLICY S E N O W I G I L I. W wczorajszym drugim brudu wazem dla rano pięć.

Ostrzeżenie. Wobec pojawienia się na rynku licznych naśladowców.

Repertuar świąteczny TEATRÓW MIEJSKICH Z. A. S. P. WESOŁO. Przedstawienia wieczorowe: NA POHULANIE - arcysłodka komedia.

Wesoło. Repertuar świąteczny TEATRÓW MIEJSKICH Z. A. S. P. WESOŁO. Przedstawienia wieczorowe: NA POHULANIE - arcysłodka komedia.

WIRZE STOLICY ZAWODY STRZELECKIE. Z okazji obchodu 101 rocznicy Powstania listopadowego.

Ostatnie chwile. W onieśnieniu, cichych ustach bledzie topniał biały opłatek.

Siostra Jahielnicka. W kłóbach mroznego paru, buchających z drzwi otwartych stanęła bezkształtna, zasmożona sylwetka.

Siostra Jahielnicka. W kłóbach mroznego paru, buchających z drzwi otwartych stanęła bezkształtna, zasmożona sylwetka.

OPŁATEK. Opłatek - biały, jasny opłatek leży na stole w oczekiwaniu uroczystej chwili.

Choinka szkolna. Gdy się mówi o „radosnej szkole”, jest w ten zwykły trochę kłamstwa. Szkoła nie może być taka radosna.

Opłatek. Opłatek - biały, jasny opłatek leży na stole w oczekiwaniu uroczystej chwili.

Wesoło. Repertuar świąteczny TEATRÓW MIEJSKICH Z. A. S. P. WESOŁO. Przedstawienia wieczorowe: NA POHULANIE - arcysłodka komedia.

OSTRZEZENIE! Pewne Firmy w Wilnie rozlewają swój... PIWA ŻYWIECKIEGO

Pijcie tylko wysmienite Piwo wowskie

Pamiętaj Ichtimentol

PIANINA, FORTEPIANY I FISHARMONJE K. DĄBROWSKA

CZASY SIĘ ZMIENIAJĄ Franciszka Friczki

GALANTERIA „ŹRÓDŁO POLSKIE”

ZNAKOMITY... PUDER 5 Fleurs FORVIL Paris

J. Fiszbein-Skwirska Choroby dziecięce

Okazje! Sprzedaje się dom Baranowiczach

Kupujcie płyty gramofonowe tylko w Polskiej Składnicy Sportowej „Start”

Med. A. Bussel choroby oczu

Zgubione Wydane znieg. g. 12

KOWALSKINA USUWA NAJSILNIEJSZE BÓLE GŁOWY

KSIĘGARNIA Józefa Zawadzkiego

KONKURS Zarząd Komunalnej Kasy Oszczędności powiatu Baranowickiego

Ważne ogłoszenie o nabyciu nieruchomości

PARNIKI DO KARTOFLI Zygmont Nagrodzki

Kino MIEJSKIE w Nowogrodzku Królowa bez korony

PUDER NARCISSE BLEU

NIECH WRACA ŻYWA, ZDROWA KREW W ŻYŁY OJCZYŹNY

KINO MIEJSKIE SALA MIEJSKA „CHATA ZA WSIA”

KINO HOLLYWOOD „NARZECZONA W LOTERJI”

Dźwiękowe Kino „COSINO” „SALTO-MORTALE”

Dźwiękowe Kino „PAN” „KRÓL BULWARÓW”

Dźwiękowe Kino „STYLÓWY” „DJABEŁ OCEANU”

Kino-Teatr „ŚWIATOWID” „PARADA MIŁOŚCI”

„CHATA ZA WSIA” Program Świąteczny! Na dowcipniejszy film świata!

KINO HOLLYWOOD „NARZECZONA W LOTERJI”

Dźwiękowe Kino „COSINO” „SALTO-MORTALE”

Dźwiękowe Kino „PAN” „KRÓL BULWARÓW”

Dźwiękowe Kino „STYLÓWY” „DJABEŁ OCEANU”

Kino-Teatr „ŚWIATOWID” „PARADA MIŁOŚCI”

Wielki wybór kwiatów doniczkowych, gwiazdowe kaski

WELER CHOINKI

FABRYKA I SKŁAD MEBLI W. Wilenkin i S-ka

ŻADAJCIE w wszystkich aptekach i składach aptecznych

PROW. A. PAKA. w wszystkich aptekach i składach aptecznych

UWAGA!!! Najlepszemu drzewu i jedynemu POLSKIEMU

RYBY SANDACEK

OBWIESZCZENIE Komunikat Sędzi Grodzkiego w Wilnie

OBWIESZCZENIE Komunikat Sędzi Grodzkiego w Wilnie

Mieszkanie z 3-4 pokojami w centrum lub w pobliżu potrzebne

szcZOKA-włhaniec

ACH! żeby pozbyć się otyłości!!! wyszczuplający

WYJAZDOWE KOSMETYKA „LADY”

LEKARZE! DOKTOR J. BERNSTEIN

Dr. Kenigsberg AKUSZERKA

Szyrwint AKUSZERKA

Dr. Ginsberg AKUSZERKA

Dr. Med. Em. Cholew AKUSZERKA

URODEKONSERWA

POPIERAJCIE L.O.P.P.

Wegiel dostarcza firma „Weglobor”

OSZCZĘDNOŚCI w 7 p. 10 11 12 7

UWAGA! Oszczędności 50 proc.

Okazja! Słynny dom murywary w Wilnie

PIANINO nowe 7 1/4 o klasie do sprzedania

Sprzedaje się dom murywary w centrum miasta

Do wynajęcia 2-pokojowe w centrum miasta

Wolam o pomoc dla niezdolnej rodziny

OKAZJY! KUPNO SPRZEDAŻ

KONIE Niska, czarna, 10 letnia

POPIERAJCIE L.O.P.P. Nauka pisania na maszynie